

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N51

09.06.2020

საერთო მონაცემები

საქმიანობის დასახელება: სახიფათო ნარჩენების (სამედიცინო ნარჩენების) ინსინერაციის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (წარმადობის გაზრდა);

საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი: შპს „მედიკალ საპორტ ენდ ტექნოლოჯი“; ქ. თბილისი, ა. თვალჭრელიძის ქ. N24;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისი, ა. თვალჭრელიძის ქ. N24;

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 24.04.2020

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გამა კონსალტინგი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში შპს „მედიკალ საპორტ ენდ ტექნოლოჯის“ მიერ წარმოდგენილია ქ. თბილისში, ა. თვალჭრელიძის ქ. N24-ში სახიფათო ნარჩენების (სამედიცინო ნარჩენების) ინსინერაციის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (წარმადობის გაზრდა) პროექტის სკოპინგის ანგარიში. აღნიშნულ საქმიანობაზე 2020 წლის 11 მარტს, მინისტრის N 2-226 ბრძანებით გაიცა სკრინინგის გადაწყვეტილება, რითაც აღნიშნული საქმიანობა დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასების პროცედურას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, შპს „მედიკალ საპორტ ენდ ტექნოლოჯის“ სახიფათო ნარჩენების ინსინერაციის საწარმო მდებარეობს ქ. თბილისში, თვალჭრელიძის ქ. N24-ში (მიწის ნაკვეთის საკადასტრო კოდი 01.19.19.002.100). საწარმოს ტერიტორიის ფართობია 3000 მ². მისი უშუალო საზღვრიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე მანძილი 320 მეტრს შეადგენს. საპროექტო ტერიტორიას ჩრდილოეთით და ჩრდილო-დასავლეთით ესაზღვრება სასაფლაო. დასავლეთით, 25 მეტრის რადიუსში მდებარეობს შპს „პროკრედიტ ფროფერტი“-ს ბეტონის საწარმო, სამხრეთით 35 მეტრში შპს „ეკომიქსი“-ს სასაწყობო ტერიტორია და შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“-ს ცემენტის საწარმო. აღმოსავლეთით საპროექტო ნაკვეთს ემიჯნება საწარმოო ნაკვეთი, მასზე განლაგებული უფუნქციო შენობა-ნაგებობებით. ამავე მიმართულებით, 50 მეტრის რადიუსში მოქმედებს სს „ავტოფირმა-6“-ის სამსხვრევ-დამხარისხებელი საამქრო. ნაკვეთის მომიჯნავედ გადის წყლის, კანალიზაციის და ბუნებრივი აირის მილსადენები.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ აღნიშნული საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე 2019 წლის 25 აპრილს გაცემულია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება N2-353. აღნიშნული გადაწყვეტილებით საწარმოს ტერიტორიაზე გათვალისწინებული იყო „ABONO“-ს ფირმის A-4 სერიის „ABONO-251“ მოდელის ინსინერატორის (წარმადობა 250 კგ/სთ) და Celitron-ის სამედიცინო ნარჩენების გადამუშავების დანადგარის განთავსება.

წარმოდგენილი სკოპინგის დოკუმენტაციის თანახმად, შპს „მედიკალ საპორტ ენდ ტექნოლოჯი“ გეგმავს გაზარდოს წარმადობა და საწარმოს ტერიტორიაზე გადაამუშაოს არამხოლოდ სამედიცინო ნარჩენი, არამედ სხვა სახის სახიფათო ნარჩენებიც, კერძოდ ბიოლოგიური, ფარმაცევტული და გამოყენებული იონიზირებული წყალი, ამასთან რიგ შემთხვევებში ცხოველური ქსოვილების ნარჩენიც (ნარჩენის კოდი-18.02). აღნიშნულის გათვალისწინებით საწარმოს ტერიტორიაზე „ABONO-251“ მოდელის ნაცვლად იგეგმება „ABONO-720“ მოდელის ინსინერატორის დამონტაჟება. დაგეგმილი ცვლილების განხორციელების შემდგომ ექსპლუატაციაში იქნება „ABONO-720“ მოდელის ინსინერატორი.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, „ABONO-720“ მოდელის ინსინერატორის წარმადობა იქნება 625კგ/სთ. (1 050 000 კგ/წელიწადში) აღნიშნული ცვლილების გათვალისწინებით, საწარმო იმუშავებს წელიწადში 280 დღე, 8 საათიანი სამუშაო რეჟიმით. ინსინერატორი მუშაობს ბუნებრივი აირის გამოყენებით, რომლის ხარჯიც შეადგენს 72 მ³სთ-ს. ინსინერატორს გააჩნია პირველადი და მეორადი სექცია/წვის კამერა, რომლებიც დაპროექტებულია სამედიცინო და სხვა სახიფათო ნარჩენების დაწვისთვის. მეორადი წვის სექცია/კამერა უზრუნველყოფს ნარჩენების ეფექტურ გაუვნებლობას. პირველად (ძირითად) სექცია/კამერაში, ნარჩენების წვა ხდება სანთურების ცეცხლის და ჰაერის მიწოდების სისტემის საშუალებით და მისი მოცულობაა 7,2 მ³. მეორად სექცია/კამერაში ხორციელდება საკვამლე აირების საბოლოო დაწვა და მისი მოცულობა შეადგენს 8,3 მ³-ს. ინსინერატორი მოპირკეთებულია ცეცხლგამძლე ბეტონით, რაც უზრუნველყოფს ტემპერატურის შენარჩუნებას. კარკასის მყარი კონსტრუქცია შესრულებულია ფოლადისაგან (სისქე 5-10 მმ). ჩამკეტი მექანიზმების გაძლიერებული კონსტრუქციები უზრუნველყოფს ხუფის მჭიდროდ დახურვას, კვამლის არ არსებობას და გამორიცხავს დეფორმაციების წარმოქმნას ექსპლუატაციის დროს. ინსინერატორი აღჭურვილია მართვის ავტომატური, დაცული სისტემით, რომელიც აკონტროლებს ტემპერატურულ რეჟიმს. დამონტაჟებული ტაიმერის საშუალებით, დანადგარის კონტროლი ადამიანის მიერ მინიმუმამდე დაყვანილია. ინსინერატორში არსებულ პირველად წვის კამერაში წვის მაქსიმალური ტემპერატურა 1000°C, ხოლო მეორად წვის კამერაში - 1200°C. მაღალი ტემპერატურის ხარჯზე ნარჩენები სრულად ნადგურდება, ხოლო სამუშაო ციკლის დასრულების შემდეგ რჩება ნაცარი. საწარმოში ძირითადად მოხდება ბიოლოგიური ნარჩენების, მედიკამენტების, გამოყენებული იონიზირებული წყლის განადგურება, ხოლო ისეთი სახის ნარჩენების, როგორცაა პლასტმასი, ლითონის სამედიცინო ხელსაწყოები და სხვ, გადაამუშავდება Celitron-ის დანადგარებში.

სამედიცინო ნარჩენების პირველადი სასაწყობო სათავსოდან ნარჩენებით სავსე სპეციალური პლასტმასის კონტეინერები გადაინაცვლებს სეპარაციის ოთახში, სადაც ნარჩენი თავსდება შრედერში (წარმადობა 400 კგ/სთ). „შრედერი“ დანადგარი 1-2 სმ ზომაზე აქუცმაცებს ყველა სახის მყარ ნარჩენს. ამასთან, ხდება ნარჩენის მომზადება ერთ ზომის ერთგვაროვან მასად და შემდგომ სპეციალური დახურული ტიპის ელევატორით მიეწოდება შნეკს. ნარჩენები დამატებითი მანიპულაციების გარეშე ჩაიტვირთება ინსინერატორში. ჩატვირთვა გათვალისწინებულია „შნეკი“-ს გამოყენებით. პროგრამირებული ჩატვირთვა ხორციელდება სპეციალურ ბუნკერში და კონვეირული ტიპის სპირალის (შნეკის) საშუალებით წვის კამერაში ნარჩენების შეტანა რეგულირდება რეჟიმულად. ძირითადი წვის კამერაში ნარჩენები მხოლოდ ნაწილობრივ „პასიურად“

იფერფლება ან იწვება (პიროლიზი). ნარჩენების დოზირებული გახურება ხდება კამერაში ალის, შეშვებული აირისა და შესაბამისად ტემპერატურის კონტროლის საშუალებით. აღწერილ პირობებში ნამწვი აირის სიჩქარეები ძალზე დაბალია და არ ხდება ფერფლის ნაწილაკების წატაცება და გადატანა ინსინერატორის დამატებითი წვის კამერაში. დამატებითი წვის სექცია/კამერის ფუნქციაა ძირითადი სექცია/კამერიდან ამომავალი ნამწვი აირების სრული წვა და ჟანგვა, რაც ხორციელდება ალისა და ჟანგბადის მიწოდების რეგულაციით. დამატებითი წვის სექცია/კამერაში ხვდება მხოლოდ ძალიან მცირე ზომის ნაწილაკები და კვამლი. აქ ხორციელდება კვამლის ხელმეორედ გახურება და დამატებითი ჰაერის მიწოდება, ისე რომ ძალიან გახურებული და წვრილმარცვლოვანი კვამლის ნაწილაკები სწრაფად იჟანგება ჭარბი ჟანგბადის გარემოში და წარმოიქმნება ნახშირორჟანგის აირი და წყლის ორთქლი. ნამწვი აირები ატმოსფეროში გაიფრქვევა საკვამლე მილის საშუალებით, რომლის სიმაღლე მიწის ზედაპირიდან იქნება 13 მ და ხოლო სიგანე 0.90 მ დიამეტრი.

პროექტის მიხედვით ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია შემდეგი შენობა-ნაგებობების მოწყობა: დაცვის ჯიხური; ავტოპარკინგი; ტრანსფორმატორი; ძირითადი საწარმოო შენობა, რომელიც სათანადოდ იქნება დაცული გარეშე პირებისგან და ატმოსფერული ნალექების ზემოქმედებისგან. საწარმოო შენობაში განლაგდება იგივე ტექნოლოგიური ხაზი, რაც დამონტაჟებული იყო კომპანიის კუთვნილ, საწარმოო ობიექტზე, კერძოდ: სანიტარული კვანძი; პერსონალის ოთახი; ოფისი; სამრეცხაო და სასტერელიზაციო ოთახები; სასაწყობო ფართი და ტერიტორია „ABONO-720“ ინსინერატორის და Celitron-ის (2 ერთეული) სახიფათო ნარჩენების გადამუშავების ეკოლოგიურად უსაფრთხო დანადგარის განთავსების მიზნით.

პროექტში შეტანილი ცვლილებების მიხედვით, ახალი ღუმელი დამონტაჟდება საწარმოო დარბაზში, სადაც არსებობს ამისათვის საჭირო ფართობი და შესაბამისი ინფრასტრუქტურა. ღუმელის დამონტაჟებისას დამატებითი სამშენებლო სამუშაოები და კომუნიკაციების (წყალმომარაგება, ელექტრომომარაგება, ბუნებრივ აირის მილსადენი და სხვა) მოწყობა საჭირო არ იქნება. წარმოდგენილ სკოპინგის დოკუმენტაციაში განხილულია დაგეგმილი საქმიანობის ნულოვანი და ტექნოლოგიური ალტერნატივები.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე იმუშავებს მხოლოდ ABONO-720 მარკის ინსინერატორი, რომლის მაქსიმალური წარმადობაა საათში 625 კგ (1050000 კგ ნარჩენის განადგურება წელიწადში). საწარმო იმუშავებს წელიწადში 280 დღე 8 საათიანი სამუშაო გრაფიკით. საწარმოში დასაქმებული იქნება 10 ადამიანი.

ინსინერაციის შედეგად წარმოქმნილი ფერფლი შეადგენს მთლიანი მასის 1-2%-ს (ინსინერატორიში უპირატესად განადგურდება ბიოლოგიური (ანატომიური) ნარჩენები). აღნიშნულიდან გამომდინარე, წლის განმავლობაში მოსალოდნელია დაახლოებით 1500-2000 კგ ნარჩენი ფერფლის წარმოქმნა. ინსინერატორის ფუნქციონირების შედეგად წარმოქმნილი გაგრილებული ფერფლი დროებით განთავსდება მიწის ქვეშ მოთავსებულ სპეციალურ ლითონის ჰერმეტიკულ ავზში, რომლის ზედაპირიც მობეტონებულია მისი ატმოსფერული წყლებისგან დაცვის მიზნით. აღნიშნული ავზის მოცულობა იქნება 25 ტონა. ნაცრის დროებითი დასაწყობების სათავსოს დადგენილი წესის შესაბამისად გაუკეთდება შესაბამისი გამაფრთხილებელი ნიშნები და მარკირება. საწარმოს ტერიტორიაზე ნარჩენი შეინახება არაუმეტეს 3 წელი. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის

მიხედვით, ნაცრის ტოქსიკური ნივთიერებების შემცველობაზე კვარტალში ერთხელ ჩატარდება ლაბორატორიული კვლევა. იმ შემთხვევაში, თუ ნაცრის შემადგენლობაში დაფიქსირებული იქნება ტოქსიკური ნივთიერებების ზენორმატიული შემცველობა, იგი შემდგომი მართვისთვის გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციას, ხოლო თუ ამ ნივთიერებების კონცენტრაციები არ გადააჭარბებს საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობით დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებს, მისი განთავსება შესაძლებელი იქნება ქ. თბილისის საყოფაცხოვრებო ნარჩენების პოლიგონზე. ნაცრის საწარმოდან გატანა განხორციელდება დაგროვების შესაბამისად.

ინსინერატორის ოპერირების პროცესში მოსალოდნელია როგორც საყოფაცხოვრებო, ასევე საწარმოო ნარჩენების წარმოქმნა. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების დროებითი განთავსება მოხდება საწარმოო შენობაში გათვალისწინებულ სათავსში და გატანილი იქნება დასუფთავების სამსახურთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე. ნარჩენების გადაზიდვის ან შენახვისას დაბინძურებული ჭურჭლის გაწმენდა დაგეგმილია იონიზირებული წყლით, რომელიც შენახული იქნება ბალონებში და მისი განადგურება მოხდება ამავე საწარმოში მოქმედი ABONO 720-ი მოდელის ინსინერატორში. ძირითადი მოცულობის, დაახლოებით 300 000 კგ ნარჩენი (პლასტმასი, ლითონის სამედიცინო ხელსაწყოები, ინფექციური ნარჩენები და ბასრი საგნები) განადგურდება, ტერიტორიაზე დამონტაჟებული Celitron-ის მეშვეობით, რომელშიც ინტეგრირებული შრედერი და სასტერილიზაციო სისტემა სახიფათო ნარჩენს ჯერ აქუცმაცებს წვრილ ფრაქციად, მისი შემდგომი გამოყენების თავიდან აცილების მიზნით და პარალელურ რეჟიმში ხდება სრული სტერილიზაცია - საბოლოო დამუშავებული ნარჩენის წონა შეადგენს საწყისის შემცირებულ 70% უსაფრთხო ნარჩენს, რომლის პირდაპირ განთავსება შესაძლებელია მუნიციპალური ნარჩენების პოლიგონზე. Celitron-ის ტექნოლოგიის გათვალისწინებით, ინსინერატორში მოხდება უმეტესად ბიოლოგიური, პლასტმასის ნარჩენების და ლითონის სამედიცინო ხელსაწყოების დაწვა, რაც ამცირებს ნაცარში ტოქსიკური მეტალების მაღალი კონცენტრაციების არსებობის ალბათობას და შესაძლებელი იქნება ასეთი ნარჩენების საყოფაცხოვრებო ნარჩენების პოლიგონზე განთავსება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, შპს „მედიკალ საპორტ ენდ ტექნოლოჯის“ დაგეგმილი აქვს ხელშეკრულების გაფორმება ქ. თბილისის და საქართველოს სხვა დასახლებული პუნქტების ტერიტორიაზე მდებარე სამედიცინო პროფილის დაწესებულებებთან. სამედიცინო დაწესებულებებიდან ნარჩენების ტრანსპორტირება განხორციელდება დახურული ძარის მქონე ავტოტრანსპორტით, რომელიც მხოლოდ სამედიცინო ნარჩენების ტრანსპორტირების მიზნით იქნება გამოყოფილი. სახიფათო ნარჩენების დროებითი შენახვისთვის გამოყოფილი იქნება ცალკე უბანი/საწყობი, რომელიც სათანადოდ იქნება დაცული გარეშე პირებისაგან, ამინდის ზემოქმედებისაგან და ექნება სათანადო აღნიშვნა. უბანზე სხვადასხვა კატეგორიის/ქვეკატეგორიის ნარჩენები განთავსდება ცალ-ცალკე, იმავე ტარით, რომლითაც წამოღებული იქნა სამედიცინო დაწესებულებებიდან. საწარმოს ტერიტორია აღჭურვილი იქნება ე.წ. „ცივი საწყობით“, სადაც შეინახება ნარჩენები (მ.შ. ანატომიური ნარჩენები), რომელთა ინსინერაცია/დამუშავება დაგეგმილია 1 დღე-ღამეზე მეტ ვადაში. საწარმოში ასევე მოეწყობა უბანი Celitron-ის დანადგარის დამუშავების შედეგად მიღებული პროდუქტის დროებითი დასაწყობებისთვის.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საწარმოში მოხდება ტექნოლოგიური პროცესის გაუმჯობესება. მათ შორის, დაიხვეწება პოლიპროპილენის და პოლიეთილენის გადამამუშავებელი ხაზი, რაც მიზნად ისახავს სტერილური სამედიცინო მყარი პლასტმასის შემცველი ნარჩენების გადამუშავებას გრანულებად, რომლის შემდგომი თანმდევი პროდუქტი წარმოადგენს პლასტმასის გრანულებს და ვარგისი იქნება შემდგომი რეალიზაციისთვის. პირველადი და მეორადი პლასტმასის გადამამუშავებით/სტერილიზაციით ხდება ნარჩენების დაქუცმაცება ერთგვარ 2-3 მმ ფირფიტებად და შემდგომ მათი, როგორც უსაფრთხო სტერილური მასის მიღება. ტექნოლოგიური ხაზის ეს ეტაპი უფრო დეტალურად აღწერილი იქნება გზშ-ს ანგარიშში.

ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმოს წყალმომარაგება დაგეგმილია ტერიტორიის მომიჯნავედ გამავალი წყალსადენის ქსელიდან. საწარმოო ობიექტზე წყლის გამოყენება მოხდება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით, ავტომობილების ძარის გასუფთავებისთვის და ახალი დანადგარების ფუნქციონირების პროცესში. სამრეცხაო და ანტიბაქტერიული დამუშავების უბნებზე გათვალისწინებულია სასტერილიზაციო და ანტიბაქტერიული სითხის სამარაგო რეზერვუარების მოწყობა. რაც შეეხება Celitron-ის დანადგარებს, თითოეული დანადგარი ნარჩენების გადამამუშავების ყოველი ციკლის დროს (35 წთ. დაახლოებით 150 კგ ნარჩენის დამამუშავება) მოიხმარს 100 ლ. წყალს (ორთქლის სახით, საათში დაახლოებით 200 ლიტრამდე). გამოყენებული და დასამუშავებელი კონტეინერების რეცხვა ხორციელდება სპეციალური კონტეინერების სარეცხი ავტომატური დანადგარის FELETI LUREA 300-ის მეშვეობით, წარმადობა 300 ცალი/სთ (ნებისმიერი მოცულობის კონტეინერი). დანადგარს გააჩნია 300 ლიტრიანი ცივი და ცხელი წყლის სტერილიზაციისთვის საჭირო რეზერვუარი, რომელიც შედგება 3 სექციისგან - პირველად სექციაში ხდება კონტეინერების დამამუშავება ყველა სახის ჭუჭყის მოცილების სპეციალური ხსნარით, მეორად სექციაში ხორციელდება სუფთა წყლით 360 გრადუსიანი მორეცხვა, მესამე სექცია სადეზინფექციო ხსნარით დამამუშავებას ითვალისწინებს. - დანადგარს გააჩნია წყლის დამამუშავების სპეციალური ფილტრები სანამ ჩამდინარე წყალი გადავა საკანალიზაციო ჭაში. წყალი გამოიყენება დანადგარების და საწარმო ტერიტორიის პერიოდული რეცხვისთვის დაახლოებით თვეში ერთხელ 500 ლიტრის ოდენობით. სულ, საწარმოში წლის განმავლობაში საჭირო წყლის რაოდენობა პრაქტიკულად უცვლელი დარჩება და შეადგენს დაახლოებით 3864 მ³/წელ. გამოყენებული წყალი ჩაშვებული იქნება საკანალიზაციო სისტემაში. აღსანიშნავია, რომ ნარჩენების ტრანსპორტირებისთვის გამოყენებული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების ძარის გარედან რეცხვა ჩვეულებრივ ხორციელდება. ტრანსპორტის შიგთავსის სტერილიზაციის და ანტიბაქტერიული დამამუშავებისთვის გამოყენებული იქნება წყალში განზავებული სპეციალური სითხე, რომელიც უზრუნველყოფს მავნე მიკროორგანიზმების განადგურებას, ამისათვის ყველა საჭირო ინვენტარი - ნაჭრები და სითხეები შეგროვდება სპეციალურ კონტეინერში და გადანგურდება საწარმოში არსებულ ინსინერატორში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ატმოსფერულ ჰაერში ემისიები დაკავშირებული იქნება მიწის სამუშაოების და სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილების დროს მტვერის და სამშენებლო ტექნიკის მოქმედების დროს წვის პროდუქტების გავრცელებასთან. დოკუმენტაციაში არ არის წარმოდგენილი მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი შეფასება. აღსანიშნავია, რომ საწარმოს მოწყობის პროცესი არ მოითხოვს დიდი

მოცულობის სამუშაოების წარმოებას და გათვალისწინებულია მარტივი კონსტრუქციის შენობა-ნაგებობების განთავსება (აღნიშნული სამუშაოები გაგრძელდება დაახლოებით 6 თვე). ამასთან საგულისხმოა ის ფაქტი, რომ საპროექტო ტერიტორიაზე დაგეგმილი შენობა-ნაგებობის სამშენებლო სამუშაოები უკვე დასრულების ეტაპზეა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მშენებლობის ეტაპზე ატმოსფერულ ჰაერში ემისიები მაღალ რისკებთან დაკავშირებული არ იქნება. საწარმოს პროფილიდან გამომდინარე ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების საკითხი შედარებით საყურადღებოა ექსპლუატაციის ეტაპზე. ემისიები უკავშირდება ინსინერატორის ფუნქციონირებას. გზშ-ის ფაზაზე დაზუსტდება გაფრქვევის წყაროების რაოდენობა, მათი ადგილმდებარეობა და მომზადდება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ემისიების ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ინსინერატორის მოწყობის სამუშაოები არ ითვალისწინებს მაღალი დონის ხმაურის გამომწვევი ოპერაციების ინტენსიურ წარმოებას. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის და ვიბრაციის წარმომქმნელი რაიმე დანადგარ-მექანიზმები გათვალისწინებული არ არის, შესაბამისად საწარმოს ექსპლუატაციით ხმაურის და ვიბრაციის დონის მატება მოსალოდნელი არ არის, ამასთანავე აღსანიშნავია, რომ ინსინერატორის მონტაჟი და ექსპლუატაცია დაგეგმილია დახურულ შენობაში.

საწარმოო ტერიტორიის სიახლოვეს არცერთი ზედაპირული წყლის ობიექტი არ გვხვდება. ახალი დანადგარის მოწყობა არ ითვალისწინებს მიწის სამუშაოებს, შესაბამისად ნიადაგის და გრუნტის ხარისხზე და გრუნტის წყლებზე ზემოქმედების რისკების ზრდა მოსალოდნელი არ არის. საწარმოს ეზოს ტერიტორია წარმოდგენს მაღალი ანთროპოგენული დატვირთვის მქონე ტერიტორიას, რომელიც არის საწარმოო ზონა. ხემცენარეები, მათ შორის საქართველოს წითელი ნუსხის სახეობები ტერიტორიაზე წარმოდგენილი არ არის.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე სამგორის რაიონის გამგეობის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. სამინისტროში წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშსა და თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად, სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე დამატებით ატვირთული იყო პრეზენტაცია, სადაც საზოგადოებას შესაძლებლობა ჰქონდა გაცნობოდა მოკლე ინფორმაციას პროექტთან დაკავშირებით. „საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 23 მარტის №181 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 26 მარტის №196 დადგენილების შესაბამისად, შპს „მედიკალ საპორტ ენდ ტექნოლოჯის“ სახიფათო ნარჩენების (სამედიცინო ნარჩენების) ინსინერაციის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (წარმადობის გაზრდა) პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემისთვის დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოება განხორციელდა საჯარო განხილვის ჩატარების გარეშე. საზოგადოების მონაწილეობა და მის მიერ მოსაზრებებისა და შენიშვნების წარდგენის შესაძლებლობა უზრუნველყოფილი იქნა წერილობით, აგრეთვე ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა. აღსანიშნავია, რომ სკოპინგის განცხადებები ასევე განთავსდა სამგორის რაიონის ტერიტორიაზე.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის კონსულტანტის მიერ.**
4. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - ცვლილების საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის აღწერა;
 - საქმიანობის განხორციელების ადგილის GPS კოორდინატები Shp ფაილებთან ერთად;
 - საწარმოს გენ-გეგმა ექსპლიკაციით;
 - საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
 - დეტალური ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის შესახებ (მანძილი საცხოვრებელ სახლამდე, საავტომობილო ტრასამდე, ზედაპირული წყლის ობიექტამდე და სხვა უახლოეს სამრეწველო ობიექტამდე);
 - საწარმოს თითოეული ტექნოლოგიური ხაზის და ტექნოლოგიური პროცესების დეტალური აღწერა;
 - პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები, მათ შორის ტერიტორიის, შესაბამისი დასაბუთებით. არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით ოპტიმალური და შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
 - საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი, წარმადობა);
 - დანადგარების, მოწყობილობების ABONO 720 ინსინირატორის და Celitron დანადგარებში ინსინერაციის/დამუშავების პროცესების დეტალური აღწერა;
 - დეტალური ინფორმაცია პოლიპროპილენის და პოლიეთილენის გადამამუშავებელი ხაზის შესახებ;

- საწარმოს ნედლეულით მომარაგება, ტრანსპორტირების სქემა და ტრანსპორტირების პირობები;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- საწარმოს წყალმომარაგების, სამეურნეო-ფეკალური, სანიაღვრე, საწარმოო ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
- საწარმოს მოწყობის ეტაპზე და ფუნქციონირების დროს შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის გეგმა;
- ნარჩენების მართვის გეგმა. მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობებისა და რაოდენობის შესახებ ინფორმაცია და მათი შემდგომი მართვის ღონისძიებები;
- დასამუშავებლად მიღებული ნარჩენების კოდი და დასახელება, საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხისა და კლასიფიკაციის“ შესაბამისად;
- დასამუშავებელი ნარჩენების რაოდენობა და წარმოშობა;
- ნარჩენების დამუშავების (აღდგენის ან განთავსების) ოპერაციების კოდები და აღწერილობა, ნარჩენების მართვის კოდექსის (I ან II დანართის) შესაბამისად;
- ნარჩენების დამუშავებისას გამოსაყენებელი საშუალებები და მოწყობილობები, აგრეთვე მათი წარმადობა;
- ინსინერატორის ექსპლუატაციის შედეგად წარმოქმნილი ნაცრის დროებითი დასაწყობების და საბოლოო მართვის საკითხები;
- საწარმოს ტერიტორიის საკუთრების ან იჯარის ხელშეკრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში;
- განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების და ხმაურის გავრცელების მინიმუმაციის მიზნით, გათვალისწინებული იქნება ინსტრუმენტული მონიტორინგი უახლოეს მოსახლესთან (სიხშირის და კოორდინატების მითითებით);
- ხმაურის გავრცელება (შესაბამისი გაანგარიშებითა და მოდელირებით) და მოსალოდნელი ზემოქმედება ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- კუმულაციური ზემოქმედება და ზემოქმედების შედეგების შეფასება მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით (ატმოსფერული ჰაერი, ხმაური და სხვა);
- ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;

- ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
- მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის გეგმა;
- გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

6. გზშ-ის ანგარიშში აგრეთვე წარმოდგენილი და გათვალისწინებული უნდა იყოს:

- დაზუსტებული ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რომელი ნარჩენები დამუშავდება ინსინერატორში და რომელი სტერლიზატორში, ზუსტი კოდების მითითებით. ასევე მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია იმ ნარჩენების კოდების შესახებ, რომელთა დამუშავება განხორციელდება პოლიპროპილენის და პოლიეთილენის გადამამუშავებელი ხაზის მიერ;
- ინფორმაცია შესაბამისი ანალიზის ჩატარებამდე, ინსინერატორის ექსპლუატაციის შედეგად წარმოქმნილი ნაცრის დროებითი დასაწყობების შესახებ;
- Celitron-ის დანადგარებში დამუშავების შედეგად მიღებული ნარჩენის საბოლოო მართვის საკითხები;
- ნარჩენების მართვის კოდექსის მოთხოვნები დროებითი შენახვის ობიექტთან დაკავშირებით, კერძოდ კოდექსის შესაბამისად, ნარჩენების დროებითი შენახვის ობიექტში ნარჩენების განთავსება შესაძლებელია 3 წელზე ნაკლები დროით, თუ ნარჩენები განკუთვნილია ადდგენისთვის, ან 1 წელზე ნაკლები დროით, თუ ნარჩენები განკუთვნილია განთავსებისთვის;
- დეტალური ინფორმაცია ექსპლუატაციის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობების, სახეობების, სახიფათოობის მახასიათებლების, დროებითი შენახვის პირობებისა და შემდგომი მართვის ღონისძიებების შესახებ ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე აქტებით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით.
- შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერთან“ საწარმოო წყლის თბილისის საკანალიზაციო ქსელში ჩაშვებასთან დაკავშირებული შეთანხმების ამსახველი დოკუმენტი.

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით შპს „მედიკალ საპორტ ენდ ტექნოლოჯის“ მიერ წარმოდგენილ სახიფათო ნარჩენების (სამედიცინო ნარჩენების) ინსინერაციის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (წარმადობის გაზრდა) პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.